

De belijdenis dat Christus Gods eniggeboren Zoon en onze Heere is

Ds. D. Rietdijk – Heidelbergse Catechismus Zondag 13

Zingen: Geb. des Heeren: 1, 2

Lezen: Romeinen 14: 1-17

Zingen: Psalm 2: 1, 3, 4

Zingen: Psalm 21: 5

Zingen: Psalm 72: 10

Gemeente, wij overdenken in deze dienst de dertiende zondagsafdeling van onze Heidelbergse Catechismus. Daar lezen wij:

Vraag 33: Waarom is Hij 'Gods eniggeboren Zoon' genaamd, zo wij toch ook Gods kinderen zijn?

Antwoord: Daarom dat Christus alleen de eeuwige natuurlijke Zoon Gods is, maar wij zijn om Zijnentwil uit genade tot kinderen Gods aangenomen.

Vraag 34: Waarom noemt gij Hem 'onze Heere'?

Antwoord: Omdat Hij ons met lichaam en ziel van al onze zonden, niet met goud of met zilver, maar met Zijn dierbaar bloed gekocht, en van alle heerschappij des duivels verlost heeft, en ons also Zich tot een eigendom gemaakt.

Gemeente, wij gaan luisteren naar: De belijdenis dat Christus Gods eniggeboren Zoon en onze Heere is.

Wij gaan het volgende zien:

1. Die belijdenis is geworteld in het evangelie
2. Die belijdenis legt het fundament onder het kind van God zijn
3. Die belijdenis maakt ons vrije dienstknechten van een unieke Heere

1. Die belijdenis is geworteld in het evangelie

Gemeente, als u ooit in Rome komt, dan zijn daar als bezienswaardigheid de catacomben. Onderaardse gangen, zou u kunnen zeggen, die vroeger zijn gegraven om daar stenen uit te bereiden waarmee allerlei bouwwerken zijn ontstaan. De eerste christenen hebben in die gangen allerlei zijgangen gemaakt en daar hebben zij hun doden bijgezet.

Het belangwekkende in deze catacomben is dat de eerste christenen de graven van hun doden vaak hebben voorzien van een symbool. Eén van deze symbolen is de eenvoudige, simpele tekening van een vis. Dat deden ze hierom, omdat het woord 'vis' in het Grieks 'ichthus' is en de beginletters van 'ichthus' vormen de naam 'Jezus Christus, Zoon van

God, Verlosser'. Zo hebben die oude christenen dus, bij het begraven van hun geliefde doden, het geloof beleden in de naam van de Heere Jezus. Jezus Christus, Zoon van God, onze Heere. Daaruit hebben ze sterkte gekregen en daarin hebben zij ook de eeuwige zaligheid beleden die voor hun geliefden was weggelegd.

In deze dienst hebben wij het over die belijdenis. Wij gaan de belijdenis van Jezus Christus, Gods eniggeboren Zoon, onze Heere, behandelen met Zondag 13, want daar wordt Hij beleden als 'Gods eniggeboren Zoon' en als 'onze Heere'.

Niet dat onze catechismus nog niet eerder gesproken heeft van Gods eniggeboren Zoon. Dat heeft hij al gedaan in Zondag 11. Daar wordt gevraagd: 'Waarom wordt de Zoon van God Jezus, dat is Zaligmaker, genoemd?' En in Zondag 12: 'Waarom is Hij - dat is de Zoon van God - Christus, dat is een Gezalfde, genaamd?' En nu wordt er gevraagd: 'Waarom is Hij Gods eniggeboren Zoon genaamd?' Dus men gaat op die belijdenis nog één keer opnieuw in.

Onze onderwijzers vragen nu niet, zoals in Zondag 11, alleen maar: 'Waarom wordt Hij Gods Zoon genaamd?', maar zij voegen er het woord 'eniggeboren' tussen: 'Waarom wordt Hij Gods eniggeboren Zoon genaamd?' Dat doen zij met een heel bijzondere reden. Als u de vraag leest van Zondag 13, dan is het net of de catechismus, de onderwijzer, even ophoudt na 'Waarom is Hij Gods eniggeboren Zoon genaamd?', en ons dan aankijkt en vraagt: 'Zo wij toch ook Gods kinderen zijn?' Hij wil dus zeggen: 'Als wij ook Gods kinderen zijn, waarom wordt Hij dan Gods eniggeboren Zoon genoemd? Want God heeft toch nog meer zonen en nog meer dochters? Dan zijn er toch nog meerderen die kind van God zijn?'

Vandaar dat onze onderwijzer begint met de vraagstelling: 'Waarom wordt Hij de eniggeboren Zoon van God genoemd, zo wij toch ook Gods kinderen zijn?'

Het antwoord dat gegeven wordt op die vraag, wijst ons erop dat Christus alleen de eeuwige natuurlijke Zoon van God is. Zo heeft God maar één Zoon.

Dat is natuurlijke heel moeilijk voor te stellen. Wie is nu de Zoon van God en hoe verhoudt zich nu dat zoonschap tot de Vader? Ach, dat gaat ons menselijk begrip te boven. De eniggeboren Zoon van God, de eeuwige en de natuurlijke Zoon van God... Hoe dat nu precies is, dat gaat ons begrip ver te boven.

Onze belijdenis heeft voor de eeuwige en natuurlijke Zoon van God het woord 'genereren' gebruikt. *Gij zijt Mijn Zoon, heden heb Ik U gegenereerd* (Ps.2:7). Wat is 'genereren' dan? Dat betekent dat God de Vader, Die het leven heeft in Zichzelf, van eeuwigheid tot eeuwigheid dat leven heeft overgedragen aan Zijn Zoon. Het is dus een eeuwige generatie; de Vader draagt eeuwig het leven, het goddelijke leven dat Hij in Zichzelf heeft, over aan Zijn Zoon, de natuurlijke Zoon.

Er is geen moment geweest waarvan wij kunnen zeggen: 'Nu is de Zoon van God ontstaan', als we het even menselijk zeggen. Als er een kind geboren wordt, dan weet u de datum en het uur van de geboorte; op die datum en dat uur is het kind geboren. Maar als het om de Zoon van God gaat, dan is geen datum en geen uur gegeven, want het is een eeuwige generatie. De Vader is nooit geweest zonder de Zoon en de Zoon nooit zonder de Vader. De Vader heeft eeuwig dat leven, dat hij had in Zichzelf, overgedragen aan Zijn Zoon.

U begrijpt, als wij dat zo noemen, 'Christus alleen de eeuwige natuurlijke Zoon van God', dan kun je daar een heleboel dingen over zeggen. En in de theologie zijn daar al heel veel dingen over gezegd. Maar het gaat er om dat onze onderwijzer niet om hier hele ingewikkelde dingen van te zeggen. Onze onderwijzer gaat het er niet om hele onbegrijpelijke zaken te zeggen van dat eeuwige zoonschap en van dat natuurlijke zoonschap. Nee, zij willen ons alleen, door middel van de belijdenis van Gods eniggeboren Zoon, brengen tot de belijdenis van het kindschap Gods. Daarom gaat het. Zij brengen de belijdenis van Gods eniggeboren Zoon midden in de praktijk van het leven van de kerk.

Onze catechismus houdt het eenvoudig. Christus alleen is de enige natuurlijke Zoon van God. Dat is een belijdenis die rechtstreeks voortvloeit uit het evangelie. Dat is niet iets wat de kerk verzonnen heeft en dat is niet iets wat de catechismus verzonnen heeft. Dat vloeit rechtstreeks uit het evangelie voort.

De Heere Jezus vraagt, als hij met Zijn discipelen in de delen van Cesarea Filippi verkeert, aan hen: *Wie zeggen de mensen dat Ik, de Zoon des mensen, ben?* Dan wordt er geantwoord: *Sommigen: Johannes de Doper; en anderen: Elía; en anderen: Jeremia of een van de profeten.* Ze noemen zo allerlei meningen over wie nu eigenlijk Jezus van Nazareth is. Dan komt de Heere Jezus heel dicht naar de discipelen toe door te vragen: *Maar gij, wie zegt gij dat Ik ben?* Dan zegt Petrus: *Gij zijt de Christus, de Zoon des levenden Gods.* De Heere Jezus antwoordt dan: *Zalig zijt gij, Simon Bar-Jona; want vlees en bloed heeft u dat niet geopenbaard, maar Mijn Vader, Die in de hemelen is* (Matth.16:13-17). Dat was niet de belijdenis van Petrus zelf, maar de Vader heeft door de Geest aan Petrus geopenbaard dat Hij de Christus is, de Zoon van de levende God.

Even duidelijk komt u die belijdenis tegen in Johannes 1 vers 14. Dat hoofdstuk, dat machtige hoofdstuk van het Johannesevangelie, waarin Johannes gaat vertellen dat het Woord vlees geworden is en dat Het onder ons heeft gewoond, dat Het onder ons heeft gewoond in Zijn menselijke natuur. Johannes zegt: *En het Woord is vlees geworden, en heeft onder ons gewoond (en wij hebben Zijn heerlijkheid aanschouwd, een heerlijkheid als des Eniggeborenen van de Vader), vol van genade en waarheid.*

Daar hebt u het weer: de eniggeboren Zoon van de Vader. Dat wordt daar door Johannes beleden. Want Johannes heeft het gehoord, met Petrus en Jakobus samen, op de berg der verheerlijking. Daar hebben zij het uit de mond van de Vader gehoord: *Deze is Mijn geliefde Zoon, in Dewelke Ik Mijn welbehagen heb; hoort Hem!* (Matth.17:5) En in Johannes 3 vers 16 belijdt Johannes: *Alzo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat een iegelijk die in Hem gelooft niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe.*

Denkt u eens aan Thomas. Thomas, die het niet geloven kon dat Jezus uit de dood verrezen was. Hij heeft gezegd: *Indien ik in Zijn handen niet zie het teken der nagelen, en mijn vinger steke in het teken der nagelen, en steke mijn hand in Zijn zijde, ik zal geenszins geloven* (Joh.20:25). Op het woord van de Heere: 'Thomas, leg uw hand maar in Mijn zijde, kom maar en tast maar', heeft Thomas op hetzelfde ogenblik beleden: *Mijn Heere en mijn God!* (Joh.20:28) Daar hebt u de hele belijdenis van onze dertiende Zondag samengevat: *Mijn Heere en mijn God!*

In het evangelie van Johannes zegt Jezus: *Eer Abraham was, ben Ik* (Joh.8:58). 'Abraham is overleden, maar eer Abraham was, ben Ik.' Hij is de altijd Zijnde, de altijd Levende. In Johannes 10 staat: *Ik en de Vader zijn één* (Joh.10:30). Hij is de eniggeboren Zoon van de Vader. Zo heeft de Heere Jezus in de Schrift laten zien dat Hij de eniggeboren Zoon van God is en zo hebben mensen dat beleden op het Woord van de Heilige Geest. De eniggeboren Zoon van God, dat is de eeuwige, dat is de natuurlijke Zoon van God.

Gemeente, over het zoonschap van Christus is een geweldige strijd gevoerd. Het is onbegrijpelijk dat er van die waarheid aan de ene kant zoveel getuigenissen in de Bijbel staan en dat zelfs de doden in het oude Rome werden begraven in de catacomben, waarbij beleden werd: 'Jezus Christus, Zoon van God, Verlosser' en dat een paar eeuwen later daarover toch zo'n geweldige strijd ontstaan is.

Arius wilde helemaal niet weten van 'de Zoon van God'. Hij wilde helemaal niet weten van 'de eeuwige Zoon van God'. Hij zag Jezus als een mens die een zoon van God geworden is, maar dan veel meer door zijn werk.

De grote tegenstander van Arius is Athanasius geweest, van wie u achter in uw Bijbeltje de geloofsvorm hebt staan. In uw Bijbeltje staat achterin ook de geloofsbelijdenis van Nicea. Deze beide geloofsbelijdenissen zijn eigenlijk te danken aan het werk van Athanasius, die vreselijk heeft geleden, een hevige strijd heeft gestreden en herhaaldelijk verbannen is geweest uit zijn woonplaats, maar die pal heeft gestaan voor de belijdenis dat Jezus de eeuwige, natuurlijke Zoon van God is.

Zeker, Athanasius heeft met Arius beleden dat Jezus een waarachtig mens was. Dat blijkt wel heel duidelijk uit de Schrift. Hij heeft in Gethsémané helleangst gekend. Hij heeft geweend bij het graf van Lazarus. Hij heeft dorst gehad aan het kruis. Hij heeft toen geroepen: *Mij dorst!* (Joh.19:28) Hij is mens geweest onder de mensen, met al de dingen die des mensen zijn.

Maar Athanasius wilde één ding niet loslaten, namelijk dit: dat Hij ook de eniggeboren Zoon van de Vader is. Athanasius heeft gezegd: 'Wat zou u aan een zaligmaker hebben die niet de zoon van God was, die niet tegelijkertijd eenswezens zou zijn met de Vader en de Heilige Geest? Hoe zou ooit zulk een zaligmaker u en mij van de eeuwige straf kunnen verlossen? Hoe zou hij ons ooit het eeuwige leven kunnen verwerven?'

Athanasius is daarom ook zo fel als hij in de geloofsvorm schrijft: 'Die deze algemene leer niet gelooft, die kan niet zalig worden.' Het is nodig de drie-eenheid van God te belijden en in de drie-eenheid de waarachtige Godheid van de Heere Jezus Christus, Gods eniggeboren Zoon.

Vandaag aan de dag is er nog steeds een geslacht dat meent dat Jezus niet de Zoon van God is, tot zelfs in de Roomse kerk. Daar wordt gezegd dat het zoonschap van de Heere Jezus een overschildering is, dus opnieuw geschilderd, van het levensverhaal van Jezus zoals de evangelisten dat weergeven. Daarin wordt het zoonschap van de Heere Jezus bestreden. Maar was Hij de Zoon van God niet geweest en was Hij niet de enige natuurlijke Zoon van de Vader, hoe zou Hij ooit aan het recht van Zijn Vader hebben kunnen genoeg doen?

Laat u nooit meeslepen met dergelijke gedachten, die u overal tegenkomt. Laat u nooit meeslepen, want zo'n zaligmaker kan niet van schuld en straf verlossen en kan u geen

recht geven op het eeuwige leven. Alleen Hij, Die de Zoon van God is, kan aan Zijn verdiensten een eeuwige waarde geven.

En Hij kan ook Zijn verdienste alleen maar toepassen. Hij kan het hart vernieuwen. Hij kan genade schenken. Hij kan met de Heilige Geest en met vuur dopen. Hij is sterker dan alle mensen, want Hij is de eeuwige God, Gods eniggeboren Zoon.

Als er gevraagd wordt: 'Waarom is Hij toch de eniggeboren Zoon genaamd, zo wij toch ook Gods kinderen zijn?', dan zegt onze onderwijzer: Kijk, Hij is op een heel unieke wijze Zoon van de Vader. Zo is niemand het. Dat is Hij alleen. Hij is de eeuwige Zoon. Hij is de natuurlijke Zoon. Als wij in de Schrift spreken van kinderen van God, dan is dat omdat wij uit genade, om Zijnentwil, tot kinderen van God zijn aangenomen.

Daar heeft u eigenlijk de samenvatting van het hele evangelie. Daar is de rijkdom van Gods genade in één zinnetje gevat.

Dat is het tweede dat wij overdenken:

2. Die belijdenis legt het fundament onder het kind van God zijn

Want om Christus' wil heeft de Vader uit het menselijke geslacht mensenkinderen tot Zijn kinderen en erfgenamen aangenomen. Mensen worden tot kinderen aangenomen, geadopteerd.

Onze wet staat toe dat een man en een vrouw kinderen adopteren, aannemen. Kinderen die niet uit hen, maar uit een ander ouderpaar zijn geboren. Als deze kinderen geadopteerd worden, mogen ze delen in de voorrechten van een natuurlijk kind. Een geadopteerd kind mag zelfs de naam van de vader gaan dragen. Dat is adoptie. Dat is aannemen.

Wij zijn het kindschap Gods kwijtgeraakt. Dat hebben we wel gehad in het paradijs. Denk maar even aan het geslachtsregister van de Heere Jezus, dat in Lukas 3 staat en dat eindigt met: *Adam, de zoon van God* (Luk.3:38). Want Adam was uit de handen van God voortgekomen. Hij had geen vader en geen moeder; hij werd door God geschapen. Adam, de zoon van God, werd geschapen naar het beeld van God, was dus kind van God in de volle, rijke zin van het woord.

Maar wij mensenkinderen hebben die Vader niet vastgehouden. Wij hebben die Vader losgelaten en zijn uit het vaderhuis weggelopen. We hebben de deur van dat vaderhuis dichtgegooid en bij onszelf gedacht: Daar wil ik nooit meer terugkomen. Zulke kinderen zijn kinderen des toorns, zegt Paulus in Efeze 2. *Wij waren van nature kinderen des toorns, gelijk ook de anderen* (Ef.2:3). Het is zo geworden dat wij dat van nature zijn. Zo komen wij op de wereld, als kinderen des toorns, kinderen die aan de toorn onderworpen zijn.

Nu gaat God van kinderen des toorns, kinderen van God maken, namelijk door aanneming, door adoptie. Omdat wij geen kind meer zijn, gaat God kinderen adopteren in Christus Jezus.

Gemeente, de naam van de eniggeboren Zoon van God vloeit helemaal voort uit het evangelie! Niet minder uit het evangelie voortvloeiend is de gedachte van 'de aanneming

tot kinderen'. Want die aanneming tot kinderen wordt heel duidelijk geleerd in Romeinen 8, waar de apostel spreekt dat God ons niet gegeven heeft een Geest der dienstbaarheid, dat wil zeggen een Geest der slavernij, wederom tot vreze, maar dat Hij gegeven heeft de Geest der aanneming tot kinderen, door Welke wij roepen: 'Abba, Vader!' God geeft aan mensen de Geest der aanneming tot kinderen.

Waarom wordt de Geest zo genoemd? Paulus geeft het antwoord in Romeinen 8: *Dezelve Geest getuigt met onze geest, dat wij kinderen Gods zijn* (Rom.8:16). *Want zovelen als er door de Geest Gods geleid worden, die zijn kinderen Gods* (Rom.8:14). Dus de Geest wordt zo genoemd, omdat Hij die kinderen leidt en omdat Hij die kinderen een kinderlijke geest geeft om tot de Vader te roepen: 'Abba, Vader!'

In Galaten 4 leest u over de Heere Jezus: *Maar wanneer de volheid des tijds gekomen is, heeft God Zijn Zoon uitgezonden, geworden uit een vrouw* (daar hebt u de geboorte uit Maria), *geworden onder de wet; opdat Hij degenen die onder de wet waren, verlossen zou, en opdat wij de aanneming tot kinderen verkrijgen zouden* (Gal.4:4-5). Dus waarom is Jezus als de Zoon van God, de eniggeboren Zoon van God, geboren? Opdat Hij ons, die onder de wet zijn, zou verlossen en opdat Hij ons tot Zijn kinderen zou aannemen.

'Om Zijntwil tot kinderen Gods aangenomen.' Daarom is de Zoon van God op de aarde gekomen. Overmits de kinderen des vleses en bloeds deelachtig zijn, alzo is ook Jezus des vleses en bloeds deelachtig geworden. Daarom kunnen dus mensenkinderen tot kinderen van God worden aangenomen.

Dat blijkt ook als u in Galaten 4 verder leest. Dan sluit de apostel daarop aan en hij zegt: *En overmits gij kinderen zijt* (door God aangenomen tot kinderen), *zo heeft God de Geest Zijns Zoons uitgezonden in uw harten, Die roept: Abba, Vader!* (Gal.4:6) Dus kinderen krijgen die Geest der aanneming tot kinderen, Die laat bidden: 'Abba - een woord van liefkozing - Vader!'

Daar hebt u dat wonderlijke, waarvan de Schrift ons spreekt, dat God kinderen des toorns om Christus' wil tot kinderen van God aanneemt. In Efeze 1 staat het zo: *Die ons tevoren verordineerd heeft tot aanneming tot kinderen, door Jezus Christus* (Ef.1:5). In Christus neemt God mensen aan tot Zijn kinderen en erfgenamen.

Denkt u maar aan het gebed in het avondmaalsformulier, waar geschreven staat: 'Dewijl Gij onze genadige Vader zijt, wil ons onze zonden vergeven, ons alle dingen naar lichaam en ziel schenken, als Uw lieve kinderen en erfgenamen.'

En het doopformulier zegt: 'Als wij in de naam des Vaders gedoopt worden, zo betuigt en verzegelt ons God de Vader dat Hij ons tot Zijn kinderen en erfgenamen aanneemt en daarom van alle goed ons verzorgen, alle kwaad van ons weren of ten onzen beste keren wil.'

Kijk, zo vindt u overal, in het Woord en in de belijdenis, de aanneming tot kinderen. God neemt mensen tot Zijn kinderen en erfgenamen aan.

Wat is dat een weldaad: om Christus' wil tot kinderen van God aangenomen worden. Dat wil dus zeggen dat die kinderen gaan delen in de rechten. Want als je kind bent, dan ben je ook een mede-erfgenaam van God en van Christus. Dan mag je eeuwig delen in het heil dat Christus bereid heeft, in die onbevlekkelijke, onverderfelijke en onverwelkelijke

erfenis. Dat is de genade die God aan die kinderen geeft. Die gaan in de rechten van het kind, in de erfenis delen.

Ze gaan delen in de onderhouding van Vader, Die op een kinderlijke wijze Zijn kinderen verzorgt. Ze mogen delen in Zijn vaderlijke zorg, in vaderlijke liefde, in vaderlijke bewaring. Ze gaan delen in de rechten van een kind. Ze gaan de naam van Sions kinderen dragen. Ze gaan de naam van God dragen en zij worden ook naar het beeld van de Zoon van God vernieuwd. Zij gaan lijken op het beeld van de Zoon van God. 'O Zoon, maak ons Uw beeld gelijk!' Dat is de bede van de kerk des Heeren. Dat doet de Heere door Zijn Heilige Geest. Hij gaat vernieuwen naar Zijn beeld. Hij gaat mensen vernieuwen, opdat ze het beeld van Christus zullen dragen.

Gemeente, wat is dat een wonder, om in die rechten van God te mogen delen. Omdat de Vader Zijn eigen, natuurlijke en eeuwige Zoon heeft gezonden, opdat kinderen des toorns in Zijn liefde, in Zijn genade, in Zijn zorg, in Zijn gemeenschap zouden mogen delen. Dat is wat de onderwijzer bedoelt als hij schrijft dat kinderen des toorns door God nog worden aangenomen tot kinderen Gods.

Er staat wel iets bij: uit genade. Daar moet u twee dikke strepen onder zetten, want er is totaal niets van de mens bij, niets wat daar in meedoet. Als u ooit over vrije genade wilt spreken, dan moet u dat doen bij de aanneming tot kinderen, want dat is uit vrije genade; er telt niets van de mens mee.

De mens is een kind des toorns, een verloren zoon. Zo'n mensenkind, die in zonden ontvangen en geboren is, die wordt zomaar uit genade, dat wil zeggen uit liefde, uit eeuwig gunstbewijs, aangenomen tot kind van God.

Uit genade. Daar is niets van een mens bij. Daar tellen geen ervaringen in mee. Daar tellen geen belevenissen in mee. Daar tellen geen goede werken in mee. Daar telt niets meer van de mens in mee. Daar staat de mens zelfs helemaal buiten! Het kindschap van God is wel door het geloof te kennen, maar het is niet door het geloof te krijgen. Dat is alleen om Christus' wil, uit genade! Dat is 'zomaar'...

Laten we het beeld gebruiken van het jochie op de straat. Zomaar een zwervertje oppakken en meenemen en in huis op de bank zetten, dat is de aanneming tot kinderen. Daar is niets meer van mij bij. Daar doet niets meer van mij in mee, maar dat is enkel vaderlijke liefde, om Christus' wil, om de Heere Jezus' wil. Als u ooit van soevereine genade wilt horen, kunt u hier terecht. Dan wordt een zwerver, een vagebond - want dat zijn we toch geworden in Adam - aangenomen tot kind.

Hoe kun je dat weten? Hoe kun je weten dat je om Zijntwil uit genade tot kind bent aangenomen? Om wat Paulus schrijft in Galaten 4: *Overmits gij kinderen zijt, zo heeft God de Geest Zijns Zoons uitgezonden in uw harten, Die roept: Abba, Vader!* Door de Geest tot aanneming tot kinderen. *Dezelve Geest getuigt met onze geest*, schrijft Paulus in Romeinen 8, *dat wij kinderen Gods zijn*. En verderop in het hoofdstuk: Hij laat op een kinderlijke wijze tot God het *Abba, Vader* roepen. Dat is: het op een kinderlijke wijze naderen tot Zijn troon, met al onze noden, met al onze zorgen.

O, wat is dat een rijk belijden van onze catechismus: de eniggeboren Zoon!

Waarom wordt Hij eniggeboren Zoon genoemd? Omdat Christus alleen de eeuwige en natuurlijke Zoon is, maar wij zijn om Zijntwil uit genade tot kinderen aangenomen.

Daar hebt u nu de rijkdom van Gods genade! Door de Geest der aanneming mag je zeggen: 'Abba, Vader!' En dan getuigt die Geest met onze geest dat wij kinderen van God zijn. Dan mogen wij weten dat wij door die Geest geleid worden. Die Geest der aanneming tot kinderen leidt de kinderen van God. *Zovelen als er door de Geest Gods geleid worden, die zijn kinderen Gods.*

Wat een vreugde, wat een rust, wat een blijdschap, wat een zaligheid, om te behoren tot het huisgezin van God en een deelgenoot te zijn van Zijn genade en liefde!

Jezus Christus, Gods eniggeboren Zoon. En nu verder: onze Heere.

3. Die belijdenis maakt ons vrije dienstknechten van een unieke Heere

Gemeente, die belijdenissen over de namen van de Heere Jezus zijn rijk. Maar let u eens op. Er wordt gesproken over: Waarom wordt de Zoon van God Jezus genoemd? Waarom is hij Christus genoemd? Waarom wordt hij de eniggeboren Zoon van God genoemd? En dan staat er ineens: onze Heere! Daar komt dat bezittelijke voornaamwoord 'onze' er bij. Met die naam is Hij ook genoemd door de engel aan de herders: *Ik verkondig u grote blijdschap, die al den volke wezen zal; namelijk dat u heden geboren is de Zaligmaker, Welke is Christus, de Heere, in de stad Davids* (Luk.2:10-11).

Die naam 'Heere' in het Nieuwe Testament is in het Grieks 'Kurios'. Zo werd de keizer genoemd. Dat was de baas, dat was de opperregeerder, dat was de heerser over de toen bekende wereld. Dat is de kurios. En overal waar u in het Nieuwe Testament 'Heere' tegenkomt, daar staat in het Grieks dat woordje 'Kurios'. Onze Heere, onze Regeerder, onze Bezitter, mijn Eigenaar!

Waarom wordt Hij zo genoemd: onze Regeerder, onze Eigenaar, onze Heere? Dat is omdat Hij ons gekocht heeft. Lees het antwoord maar: 'Omdat Hij ons met lichaam en ziel van al onze zonden, niet met goud of met zilver, maar met Zijn dierbaar bloed gekocht en van alle heerschappij des duivels verlost heeft en ons also Zich tot een eigendom gemaakt.'

Het gaat dus om koping. Hij heeft met lichaam en ziel mensen gekocht en daardoor wordt Hij onze Heere.

Als u dit antwoord leest komt u eigenlijk weer bij Zondag 1 terecht. Alleen, in Zondag 1 wordt heel persoonlijk beleden dat Hij mijn getrouwe Zaligmaker is, Die mij met Zijn dierbaar bloed gekocht heeft. Hier staat: onze Heere. Hierin spreekt de hele kerk van alle eeuwen en van alle plaatsen. Zijn kerk is gekocht met Zijn dierbaar bloed en niet met goud of met zilver.

In de brief van de apostel Petrus staat het zo: *Wetende dat gij niet door vergankelijke dingen, zilver of goud, verlost zijt uit uw ijdele wandeling, die u van de vaderen overgeleverd is; maar door het dierbaar bloed van Christus, als van een onbestraffelijk en onbevlekt Lam* (1 Petr.1:18-19).

Petrus wist van de gebruiken van het heidendom in zijn dagen. Een slaaf kon proberen geld te vergaderen en als het bedrag genoeg was kon hij naar de tempel gaan en dat brengen bij de priester van zijn god, Apollo bijvoorbeeld. De priester maakte dan een contract op en daardoor werd hij dan het eigendom van die god. Hij was dan geen slaaf meer van zijn heer, maar was hij het eigendom van die god geworden.

Maar nu zegt Petrus: 'Niet met zilver of goud! Zo gaat dat hier niet. Er is een Ander Die u gekocht heeft. Je hebt dat niet zelf gedaan. U hebt zelf geen goud en zilver daarvoor neergeteld, maar een Ander. En Die heeft ook geen goud of zilver daarvoor neergeteld, maar Die heeft daarvoor Zijn kostbaar bloed gegeven.'

Als u van dat kostbaar bloed leest, dan is dat niet alleen maar dat bloed dat Hij stortte op Golgotha. Nee, dat is het hele lijden gedurende de tijd van Zijn leven, vanaf Zijn geboorte tot en met het kruis. Dat is de hele prijs die Hij betaald heeft. Zijn kostbaar bloed heeft Jezus neergeteld om van alle geweld van de duivel te verlossen. Daarvoor heeft Hij satans kop moeten vertreden in Zijn dood. Hij heeft gekocht.

We zijn het eigendom van de Heere geworden, als wij Hem door het geloof zijn ingelijfd. 'Onze Heere'. *Mijn Heere, zei Thomas, en mijn God!*

Het eigendom van de Heere Jezus, naar lichaam en ziel beide.

Er is geen enkele reden om over het lichaam minachtend te doen, om ons lichaam te verwaarlozen. Je mag je lichaam niet ten achter stellen of daar op grove wijze over spreken, zoals men dat vroeger wel deed in bepaalde antinomiaanse kringen. Want dat lichaam is gekocht met het bloed van de Heere Christus. Dat is betaald en gekocht en daarom alle verzorging waardig. En daarom ook alle achting waardig. Dat lichaam moet ook geëerbiedigd worden, als gekocht door Jezus' bloed. Met lichaam en ziel zijn we gekocht.

Ook als het lichaam sterft en in het stof ligt in de aarde, is het nochtans het lichaam dat Hij gekocht heeft, waar Hij over waakt tot de morgen van de opstanding. Hij zal het lichaam straks doen opstaan, al weet niemand het graf meer te vinden. Dan zullen ze opstaan uit de aarde en de zee zal haar doden weergeven, om dan verheerlijkt met het Hoofd Christus verenigd te worden.

Onze Heere!

Als je dan zo'n Heere hebt, met de ganse kerk des Heeren, dan moet u letten op wat de apostel Paulus schrijft in het gedeelte van Romeinen dat u voorgelezen is. Hij zegt daar het volgende over vlees eten. Alle vlees dat je in die dagen daar at, was waarschijnlijk al in het huis van de afgoden geweest, dus je kon het eigenlijk niet eten. Maar de apostel zegt: 'Een afgod is niets, dus het vlees dat daar al geweest is, nou ja, dat kun je best wel eten. Maar denk erom, kijk nu niet neer op diegene die dat vlees niet eet. *Die daar eet, die eet zulks de Heere, want hij dankt God; en die niet eet, die eet zulks de Heere niet, en hij dankt God (Rom.14:6)*. Dus kijk nu niet op hen neer. Maar ook: laten de niet-eters niet neerkijken op de wel-eters. Maar laten we dit bedenken, dat wij in alle levensomstandigheden Hem toebehoren. Immers: *Hetzij dan dat wij leven, hetzij dat wij sterven, wij zijn des Heeren (Rom.14:8)*.'

Als je dan zo'n Heere hebt, van Wie je het eigendom bent, je Regeerder, je Eigenaar, dan moet je ook in de wegen van die Heere wandelen. Dan moet je Hem achterna lopen. Dan moet je wandelen op de smalle weg. Dat is de weg achter Hem aan. Dat is niet een weg vol ruimte. Dat is ook niet een weg van het op een bepaalde wijze bijzonder nemen. Maar dat is de weg achter de Heere aan.

Die weg is smal. Weet u waarom? Omdat je anders gauw óf links óf rechts achter Hem vandaan dwaalt en Hem uit het oog verliest.

Hetzij dan dat wij leven, hetzij dat wij sterven, wij zijn des Heeren. In alle dingen. Daarom alleen maar op Hem gelet! Wat zou een nietig mens je nu kunnen doen? Wat zou een mens je kunnen doen, als je van Hem bent? Het eigendom van Christus te zijn, dat is alles.

'En ons alzo Zich tot een eigendom gemaakt heeft.' Onze Heere! Zou je dan niet, als je op Hem ziet, Die de overwinning behaald heeft, zingen met de dichter, zoals wij dat nu ook gaan doen uit Psalm 21, het vijfde vers:

Hoe groot en schitt'rend is zijn eer,
Door 't heil, aan hem bewezen!
Hoe is zijn roem gerezen,
O alvermogend' Opperheer!
Wat glans, wat majesteit
Hebt Gij dien vorst bereid!

Gemeente, de grote vraag is wiens onderdaan wij zijn. Van nature zijn wij onderdanen van de vorst der duisternis, de heer van de afgrond, want hem zijn wij toegefallen. We zijn een kind des toorns. Wij lopen achter die heer aan. Je volgt of de één of de ander. Het is niet zo dat je Jezus niet volgt en de duivel niet volgt en dat je zonder iemand, zonder leidsman, door dit leven gaat. Dat kan niet hoor, dat kan echt niet! Je gaat of achter de één aan of achter de ander. We volgen of Jezus of de vorst der duisternis, achter wie het merendeel van de mensen wandelt.

Achter de vorst der duisternis loopt men allemaal aan en men vindt het prachtig wat hij doet en wat hij wil. Het lijkt ook allemaal mooi. Als je jong bent helemaal. Dan spiegelt hij je van alles voor: geweldig mooie zaken en dingen, die je in dit leven krijgen kunt. Geweldig! En zo gaat de mensheid met hem mee.

Hij heeft ons hart al helemaal in de ban, al vanaf het paradijs. Hij heeft ons hart helemaal ingenomen, hoor! We luisteren naar zijn lokkend gefluit, met het fluitspel waarmee hij mensen achter zich aan roept en lokt en ook achter zich aan haalt. Zo zie je de optocht van de mensheid. Totdat we ineens van een top van eer in een eeuwige verwoesting neerstorten...

De Heere klopt dikwijls op de schouder van de mens. Dat is door gebeurtenissen, door ernstige gebeurtenissen, waar u even stil van bent en waar u van onder de indruk bent. Of Hij doet dat door middel van Zijn Woord, doordat een woord u even aanspreekt en waarbij u stil wordt, tot uzelf inkeert. Zo legt de Heere even een hand op de schouder van een mens die achter de boze aankomt en naar zijn gefluit luistert.

De mens loopt met de boze mee en daar is niets en niemand, die hem er ooit achter vandaan kan halen. Niemand! Tranen van moeder niet, ernstige woorden van vader niet. Niemand kan het.

Er is er maar Eén Die het kan en dat is de Sterkere, de Sterkste. Die kan het! Hij is geopenbaard opdat Hij de werken van de duivel verbreken zou.

Gemeente, dat doet Hij soms wel eens een paar keer, zomaar een hand op je leven leggen. Misschien zou u de ogenblikken aan kunnen wijzen, dat de Heere heel duidelijk een hand op uw leven gelegd heeft. Soms doet Hij dat zo eens even, dan gaat Hij weer weg en Hij komt weer terug en legt nog eens keer een hand op u. De Heere gaat daar mee door om te laten zien: 'U komt toch niet.'

Maar wat Hij ook doet, is dit: dat Hij mensen die in die optocht van satan meelopen, uit genade eruit trekt en tot kinderen aanneemt. Kinderen die geleid worden door de Heilige Geest.

Dat is een ommekeer in een mensenleven! Dat is de bekering, de omzetting van dood in leven. Dat is een totale verandering van de mens. Dan worden we achter satan vandaan gehaald en we worden meegenomen. Dat doet Hij door Zijn liefde. Dat doet Hij door de kracht van Zijn Geest. Dan heeft Hij geen onvrijwillig, maar dan heeft Hij een vrijwillig volk. Dan heeft Hij niet gedwongen slaven, maar dan heeft Hij een vrijwillig volk in Zijn dienst, dat vrijwillig zegt: *Ik zal U hartelijk liefhebben, HEERE, mijn Sterkte!* (Ps.18:2) Koning Jezus, onze Heere, Gods eniggeboren Zoon, Die uit genade ons tot kinderen aangenomen heeft...

Gemeente, is dat in uw leven gebeurd? Wie is uw Heere? *Niemand kan zeggen Jezus de Heere te zijn dan door de Heilige Geest* (1 Kor.12:3). De Heilige Geest leert het ons. U moet maar gaan vragen, u moet maar gaan bidden of u dat van Hem mag weten, dat Jezus uw Heere is. Dat is nodig, want anders gaat het straks op een eeuwige teleurstelling uitlopen.

De Heere Jezus zegt: 'Daar zullen er komen, die zullen zeggen: Heere, Heere, doe ons open! Ze zullen zeggen: Wij hebben in Uw straten geprofeteerd. Wij hebben zelfs duivelen uitgeworpen!' Dat is dus nogal wat. Ze hebben allerlei wondertekenen gedaan. Maar de Heere zal zeggen: 'Ik ken u niet vanwaar gij zijt. Gaat weg van Mij!'

Gemeente, dat is het ergste: 'Gaat weg van Mij!' Wat is het nodig die Geest te ontvangen, Die ons leidt. *Want zovelen als er door de Geest van God geleid worden, die zijn kinderen van God* (Rom.8:14). Dat zijn ook onderdanen van Koning Jezus. Dat zijn de lijfeigenen van Christus. Wat is het een wonder als u achter Hem aan gebracht bent.

Gelijk gij dan Christus Jezus, de Heere, hebt aangenomen, wandelt alzo in Hem (Kol.2:6). Dat wil zeggen: toen u Hem aannam, toen was u een zondaar of een zondares die geen goed meer had, die geen weg meer kende, maar die in verwondering in het evangelie de enige weg ter zaligheid aanschouwde. 'Wandel alzo in Hem, zoals u Hem aangenomen hebt', dus als een arme zondaar telkens maar achter Hem aankomen, biddend, vragend naar Zijn Woord.

U wordt aan de ene kant behoed voor de ruimte die men van u vraagt, zo van: 'O, maar dat maakt allemaal niet zoveel uit!' Dat zijn de rekkelijken, de mensen die wel eten. U wordt ook bewaard voor de mens die zegt: 'Ik eet niets', maar ondertussen niet vraagt wat de wil van de Heere is.

U bent dan een mens geworden die weet dat hij in het leven en in het sterven des Heeren is, die alles gaat bekijken met het oog van de Heere, door het Woord van de Heere, en die gaat bidden: 'Heere, ai, maak mij Uwe wegen door Uw Woord en Geest bekend!' En dan zegt Datheen: 'Tot dezelve maak genegen mij en doe mij die verstaan!'

Om zo achter Hem aan te wandelen, door Zijn hand geleid...

Amen.

Slotzang: Psalm 72:10

Dan zal, na zoveel gunstbewijzen,
't Gezegend heidendom
't Geluk van deze Koning prijzen,
Die Davids troon beklom.
Geloofd zij God, dat eeuwig Wezen,
Bekleed met mogendheên;
De HEER', in Israël geprezen,
Doet wond'ren, Hij alleen.

Deze preek is eerder gepubliceerd in 'De Heidelbergse Catechismus' van ds. D. Rietdijk en ds. C.G. Vreugdenhil (Kerkenraad Geref. Gem. Rotterdam-Zuidwijk, 2012).